

Referat fra møte i Kringkastingsrådet 16.03.06

Kjellaug Nakkim ledet møtet, som ble holdt i møterom 7/8 i Radiohuset på Marienlyst.

Av Vetle Daler
Publisert: 20/4-2006 08:35

Dagsorden:

0930 Presentasjon av det nye Kringkastingsrådet

Redegjørelse om 1) Kringkastingsrådets mandat og arbeidsmetoder

Ved juridisk direktør Olav Nyhus

2) NRK og allmennkringkastermandatet

Ved kringkastingssjef John G. Bernander

1100 **Hvor står allmennkringkasteren NRK i dag i forhold til sine forpliktelser?**

Hvilke tilbud står NRK for, og hvordan ser man for seg utviklingen av dette tilbudet?

Presentasjon av NRKs årsresultat 2005

Ved kringkastingssjef John G. Bernander

1200 **Lunsj**

1300 **Programdrøfting: Klage fra Wilhelm Karlsen, Narvik, på musikktilbudet i P1**

Programdirektørens orienteringer

Kringkastingssjefen orienterer

Eventuelt

Til stede fra rådet: Jon Olav Alstad

Hallgrim Berg

John Arne Balto

Kine Hellebust

Finn Egil Holm

Øyvind Håbrekke

Roger Ingebrigtsen

Kristin Jensen

Sigbjørn Molvik

Kjellaug Nakkim

Steinar Ness

Per Arne Olsen

Shahzad Rana

Olaf Skogmo

Solveig Torsvik

Mona Trandum

Til stede fra NRK: Kringkastingssjef John G. Bernander

Kringkasterdirektør Kari Werner Øfsti

Distrikts- og nyhetsdirektør Gro Holm

Juridisk direktør Olav Nyhus

Radiosjef Øyvind Vasaasen

Programdirektør Vidar Nordli-Mathisen

Adm.og finansdirektør Tore Olaf Rimmereid

Sameradiosjef Nils Johan Heatta

Markeds- og kommunikasjonssjef Sigurd Sandvin

Medieforsker Kristian Tolonen

Medieforsker Hilde Thoresen

Til stede fra sekretariatet:

Rådssekretær Leif Stavik

Referent Vetle Daler

Kringkastingrådetets mandat og arbeidsmetoder

Juridisk direktør Olav Nyhus redegjorde for det rettslige rammeverket og forholdet til kontroll- og tilsynsorganer. Se presentasjon.

NRK og allmennkringkastermandatet

Kringkastingssjef John G. Bernander kom i sin redegjørelse inn på hvordan NRK er finansiert via lisensavgiften, og at NRK i stor grad har sett til BBC når man har fastsatt sine vedtekter. – NRK opplevde en langt større grad av offentlige inngrep tidligere enn vi gjør i dag. Grunnen til dette er blant annet at vi har gått fra å være en statlig forvaltnings bedrift, til å bli en stiftelse og etterhvert til et AS. Våre vedtekter er for øvrig de mest moderne i formen av alle allmennkringkasterselskaper i Europa, sa han. Bernander redegjorde deretter for de tre nivåene NRK jobber på:

1) Kjernevirksomheten, hovedkanalene, som er reklamefrie med unntak av sponsorplakater. – Grunnen til at vi har disse sponsorplakatene, er at det er tunge kommersielle interesser knyttet til sportsrettigheter og til kultur. Hvis vi ikke kan vise hvem som står bak, får vi heller ikke rettighetene. Så enkelt er det.

2) Tekst-TV, internett, nye medier. – Her har vi en blandingsfinansiering. Vi selger reklame på nettet og på web, og vi selger innhold på mobiltelefon. Når vi tilrettelegger et a la carte-tilbud for den enkelte seer, skaffer vi oss en ekstra kostnad hver gang noen benytter seg av tilbudet. Derfor tar vi også betalt for en del av dette tilbudet.

3) Rein kommersiell virksomhet gjennom NRK Aktivum. – Her selger vi bl.a. blånisseluer, DVD-er og bladene Puls og Autofil. Dette er viktig for merkevaren NRK, og det er dessuten bra for den norske kulturen at for eksempel barneprogrammene kan gjenbrukes på denne måten, sa kringkastingssjefen, og tilføyde: NRK er den mest fargerike og spennende kulturinstitusjonen i Norge. Velkommen til dyst!

I diskusjonen som fulgte, ville Shahzad Rana vite mer om de videre planene mht salg av innhold i nye medier. – Vi tar oss betalt for en del på mobil allerede og er faktisk det største innholdsstedet i Norge for dette, svarte Bernander. – Hvem får størstedelen av inntekten, innholdsleverandøren eller "carrier"? spurte Rana. – Dette er en stor debatt. Vi representerer attraktivt innhold. Når det gjelder våre muligheter til å selge f.eks en dramaserie på nett, er det blant annet avhengig av at rettighetsavtaler med f.eks. skuespillerforbundet er i orden, sa kringkastingssjefen. - Alle som bærer NRKs signal skal få adgang til det hvis vi kommersielt kan komme fram til en avtale, sa Bernander, og trakk fram samarbeidet med Lyse kraft som et eksempel.

- Kringkastingrådet skal ta opp retningslinjer for programvirksomheten, og enkelte programsaker. Hva med NRK Aktivums aktiviteter? Her er det et urettferdig avtaleverk når det gjelder arkivstoff. Det finnes mange folkemusikere på smale selskaper som sliter med å hente ut arkivstoff i forhold til det ene selskapet som Aktivum samarbeider med. Dette er kulturpolitikk. Er dette noe Kringkastingrådet kan ta opp? spurte Hallgrim Berg.

- Dette kan jeg gjerne redgjøre for. All NRKs virksomhet må tåle oppmerksomhetens lys. Dette er en sak som kan spilles inn til kontrollorganet for vår kommersielle virksomhet. Ellers presenterer vi gjerne Aktivums virksomhet generelt, sa Bernander. – Det er viktig at rådets medlemmer kommer med sine innspill tidlig for å få en vettug behandling i Rådet, sa Kjellaug Nakkim. – Vi ser at det er nye medier som kommer, og dette vil berøre også oss i Kringkastingrådet, sa hun.

- Som et apropos til dette med nye medier – jeg var tilstede på Arendal sjømannsforening, og der var det to av de eldste karene som kom trekkende med sine ipod-er. Hvis vi ser på topp 20 av det som lastes ned av podcast, ligger NRKs radiokanaler med 10-15 av de 20 mest populære. Og dette er flest typiske P2-programmer til tross for at man kanskje skulle tro dette appellerer mest til de yngste, sa John G. Bernander.

Presentasjon av NRKs årsresultat 2005

Økonomidirektør Tore Olaf Rimmereid redegjorde for NRKs resultat for 2005. Se presentasjon.

- Det kunne være interessant å se et diagram for antall sendetimer innen de forskjellige sjangere og ikke bare fordelingen av kostnader mellom dem, sa Shahzad Rana. – Hvor stor del er for eksempel sport? – Sporten utgjør ca 12 % av sendetiden, kunne Forskningens Kristian Tolonen opplyse. Solveig Torsvik ville vite hvor stor del av utgiftene til nyhetsdekningen som kommer fra korrespondentene i utlandet. – Dette utgjør en liten andel av kostnadene, i og med at vi ikke har studioer i utlandet. Nivået har vært omtrent det samme de siste årene, svarte Tore Olaf Rimmereid.

Kringkastingssjef John G. Bernander overtok stafettpinnen, og kunne fortelle om en god utvikling i NRK Aktivum. – Aktivum gir oss nå 100 millioner kroner i konsernbidrag, og dette er ikke ubetydelig. Det gir oss flere muligheter enn vi ellers ville hatt, sa han. – Når det gjelder daglig dekning, forholder 8 av 10 nordmenn seg til NRK hver dag. På nettet har vi ikke en tilsvarende posisjon, så der bør vi ha større plass. Nettmarkedet vokser raskere enn vi trodde for tre år siden, og konvergensen er i full gang. Utviklingen går i retning av større etterspørsel etter lyd og bilde, og der må vi bli flinkere. Ingen har så mye innhold å ta av som oss. Når det gjelder radio, øker vår andel av radiomarkedet, til tross for økt konkurranse, og det er veldig bra. På TV-siden har vi stabilisert NRK1 rundt 40 %, noe vi også er fornøyd med. På den annen side øker oppslutningen om det vi kaller "andre kanaler", i hovedsak de utenlandske nisjekanalene. En av forklaringene er barnekanalenes, og særlig Disneys, framgang. Vi har fortsatt en ambisjon om å etablere en egen barnekanal basert på norsk identitet og norsk hverdag. Barne-TV står utrolig sterkt, men vi trenger å levere barneprogrammer større deler av døgnet, sa Bernander. – Nyhetsformidlingen er også i endring – Dagsrevyen betyr stadig mer for å gi bakgrunn for hva som skjer, for dybde og analyse.

Når 7 av 10 mener vi er veldrevet, viser det at folk flest ikke mener vi skusler bort lisensmidlene, og det er gledelig. Er det noe jeg ikke er fornøyd med, er det hvor fornøyde seerne er med debattprogrammene våre. Her faller vi. Folk er heller ikke helt fornøyd med underholdningsprogrammene våre, mens TV 2s seere blir mer fornøyde. Dette kan skyldes at TV 2 har programsatt en rekke nye titler den siste tiden. Det forunderlige er at dette ikke synes på seertallene, sa kringkastingssjefen.

- Den nasjonale dagsorden settes i større og større grad i sentrale miljøer, og dette drives blant annet fram av sentralisering på avismarkedet. Hva tenker NRK om distriktskontorenes rolle i dette? spurte Roger Ingebrigtsen. – Distriktskontorene er fortsatt NRKs viktigste konkurransefortrinn. Derfor satser vi mye på dette. I det digitale bakkenettet åpner vi dessuten for en tredje TV-kanal, NRK3, hvor nyheter/aktualiteter og distriktsstoff skal stå sentralt. Vårt særmerke er at vi er til stede både nasjonalt, regionalt og lokalt, og vi spiller derfor også hele Norge i våre rikssendinger. Dette har blant annet gitt god uttelling i 21-sendingen, som vi mener har vært et svært godt grep, svarte Bernander.

- Gratulerer med godt resultat. Orden i eget hus er et solid fundament, sa Steinar Ness, som roste vektleggingen på samfunnsinformasjon. Han mente også det kunne være interessant å se enda nærmere på utviklingen i BBC.

Programdrøfting

Klage fra Wilhelm Karlsen på musikktilbudet i P1

Radiosjef Øyvind Vasaasen redegjorde for NRKs musikkprofil og –politikk. – P1 har 1,6 millioner lyttere, med 1,6 millioner meninger. Det er vanskelig å gjøre alle til lags, sa han. Se presentasjon.

Kine Hellebust ville vite hvorfor NRKs radiokanaler opererer med a-, b- og c-lister. – Fordi musikken er så viktig at vi er nødt til å ha en helhetlig tankegang rundt dette. Hvis hver programleder skulle bestemme musikken, ville musikkprofilen variere veldig fra program til program. P1 skal være gjenkjennelig, og vi treffer lytterne best ved hjelp av disse listene. Det gir kanalen helhet, svarte Øyvind Vasaasen. – Justeres dette regimet med jevne mellomrom? spurte John Arne Balto. – Selve regimet har vært uforandret de siste ti årene, men arbeidet med listene er en musikkfaglig diskusjon som musikkprodusentene jobber med kontinuerlig, svarte Vasaasen.

- Når man spør folk om hvilken kanal som spiller musikken de liker, svarer mange P1 fordi de liker de andre kanalene dårligere, ikke nødvendigvis fordi de liker P1 godt, sa Hallgrim Berg, som la vekt på at det er et enormt mangfold av norske artister og musikksjangere som ikke slipper til i NRK.

- Når så mange klager, er det et uttrykk for at de ser på P1 som "sin" kanal. Man bør tenke på hvordan man møter klagerne. Hvis klageren ikke liker musikken, skifter han ikke musikksmak av å få presentert statistikk. Jeg forstår at NRK oppfattes som arrogant her, sa Øyvind Håbrekke, som oppfordret NRK til å reflektere over om formateringen er for sterk. – Det er for øvrig lett å merke at programlederne ikke har noe eierskap til musikken de spiller, spesielt i Nitimen. Man får inntrykk av at musikken er som en reklamepause. Slik bør det ikke være. Man bør også passe på hvilken musikk man spiller etter forskjellige innslag. For eksempel ble det litt rart med Kurt Nilsen etter et innslag om lidelse og død i Ukeslutt, mente han.

- NRK er blitt bedre på norskandelen, og den utviklingen håper jeg vil fortsette, sa Jon Olav Alstad. – Det er bra med mye lokal musikk i distriktsendingene. Men det er forskjell på oppfattelsen av musikk fra distrikt til distrikt. Trekkspillmusikk kan også være Bjarne Brøndbo, sa han, og fortsatte: - Jeg registrerer flere låter med "mening" de siste 10-15 årene, og det er bra. Når det gjelder "dunk dunk"-musikk, definerer man alltid "sin" musikk som bra. "Vår" rock er bedre enn dagens "unge" rock, sa Alstad. Han etterlyste enda bredere musikkvalg i formateringen.

- Er det kanskje slik at de yngre heller velger bort kanalen enn å sende inn en klage? spurte Solveig Torsvik. Kjellaug Nakkim var opptatt av at man må passe på sammenknytningen mellom musikk og verbalinnslag. – Dette slår ofte uheldig ut, mente hun. – Jeg forundrer meg litt over at det bare er 10 titler på a-listen. Det høres lite ut. Når det gjelder hvem som klager, så er det stort sett den eldre garde. Det er mye nostalgi fordi man mener musikk før var bedre enn i dag. Men det produseres mye god musikk i dag. Det har vært en rivende utvikling fra 50-tallet til i dag. Så jeg er glad for at man fremmer ny musikk, sa Nakkim. – Det klagerne kaller dunk-dunk-musikk, er egentlig vår musikk nå. Jeg synes P1 er god på variasjon. Men man kunne kanskje følge opp enkelte ønsker i større grad og da gjerne gjennom spesialprogrammene.

- Jeg hører på radio for å høre hva som rører seg på andre kanter av landet, sa Kine Hellebust. - Jeg savner begrunnelsen for det som spilles innimellom det verbale. En bevisst tanke i oppbyggingen av et prateprogram som for eksempel Norgesglasset. Det virker merkelig når programlederen er nødt til å spille musikk med et helt annet tema enn det han eller hun snakker om. Jeg slår av når det er musikk jeg ikke liker. Jeg mener "jo flere kokker, jo mer mat". Derfor er jeg imot disse listene. Hva er norsk musikk? Det er ingenting som heter norsk musikk. Det eneste kriteriet er at det er norske utøvere. Er salsa og tango spilt av norske musikere norsk musikk? Jeg regner ikke a-ha som norsk musikk – de bor og skriver musikken sin i utlandet – på engelsk. Finsk radio sender for øvrig 82 % av det de kaller finsk musikk, sa Kine Hellebust.

- Kommunikasjonen med klagerne virker som litt arrogant istedenfor å skape dialog, sa Shahzad Rana. – Musikk er en meget viktig del av et radioprogram, og noen ganger virker det for tilfeldig hva som spilles - man har ingen rød tråd. Formatererne gjør nok en god jobb, men vi trenger å få et ansikt på dem. Der har NRK en kjempeanledning til å vise dem fram på nettet. Få dem ut av skapet og del dem med lytterne. Så kan jeg som lytter også kontakte dem direkte, foreslo Rana.

- Det er en stor prestasjon at det ikke kommer flere klager når man henvender seg til et så bredt publikum, sa John Arne Balto. – Det ligger sikkert mye pragmatikk til grunn for valgene som tas. Det er beundringsverdig at man klarer å bygge noe som er så bredt. Men når man møter klager, klamrer man seg til statistikk. Og det har jeg forståelse for – klagene er forankret i subjektive oppfatninger. Jeg synes Karlsten har fått et skikkelig svar. Jeg tror det er riktig å være ærlig og si at "dette kan vi dessverre ikke imøtekomme deg på."

- Alt dette er subjektivt, personlig synes jeg det er for lite soul fra 60-tallet, sa Per Arne Olsen. – 30-50-åringene skriver ikke klager, men de handler som forbrukere. De skrur over på noe annet, og det er en utfordring. Men jeg har liten tro på at Bernander endrer pofilen fordi han får klager. For øvrig vil jeg skryte litt av NRK – når jeg lytter til P1, oppfatter jeg ikke formateringen. Den er mer gjenkjennelig på P4. At man ikke ser mønsteret i formateringen, viser at den er som den skal være, sa Olsen, som foreslo en bredere debatt om dette temaet senere.

- Det er et under at det ikke er flere klager, mente også Sigbjørn Molvik. – Formateringen har sine negative sider – man kan tape noe i verbalprogrammer som også inneholder musikk. Kanskje man kan forbedre noe her, men som allmenkringkaster kommer man neppe unna slik musikkformatering, sa han.

- Jeg tar med meg innspillene tilbake, blant annet det om å gi formatererne ansikt, sa Øyvind Vassasen. Han presiserte at Ukeslutt er et av programmene som ikke er formatert, slik at journalistene gjør bevisste musikkvalg. Formatering betyr ikke at musikk blir spilt automatisk, det er mulig å bytte ut musikk. Men det er et ganske strengt regime. Vi er i dialog med for eksempel Reiseradioen, som har sterke programledere som ønsker å bytte ut mer, sa Vassasen, som igjen understreket at det er nødvendig å formatere for å opprettholde NRKs oppdrag.

John G. Bernander mente ideen om å synliggjøre formatererne er god. – For øvrig har P3s Håkon Moslet profilert seg sterkt. – Når det gjelder hvordan vi svarer klagerne, skal det lite til av selvforsvar før vi oppfattes som arrogante. Vi vil ikke bli oppfattet slik, derfor tar vi gjerne en runde til og ser på akkurat dette, sa han. Kringkastingssjefen mente også at det er ufattelig viktig å tenke gjennom om NRK mister den nye generasjonen radiolyttere – de som ikke klager, men bytter kanal.

- I hovedsak er rådsmedlemmene ganske fornøyd med musikken i P1. Det er alltid rom for forbedring, men klagen kan ikke tas til følge, oppsummerte Kjellaug Nakkim.

Kringkastingssjefen informerer/ Eventuelt

Kjellaug Nakkim orienterte om saksgangen i rådet, og John G. Bernander oppfordret medlemmene til å fange opp klager og andre ting som ikke kommer til rådet i skriftlig form. Nakkim etterlyste også nærmere samarbeid med publikumssenteret i Mo i Rana. – Her kan vi også fange opp temaer og trender vi bør ta opp, sa hun. Bernander var enig, og ønsket å ta en ny runde på dette.

Flere forslag som ble tatt opp: Hallgrim Berg ønsket at rådet diskuterer Midtøsten-dekningen; Kjellaug Nakkim ønsket at rådet diskuterer debattprogrammene og utplukkingen av deltakere til disse og Kine Hellebust etterlyste flere fjernsynsteater-produksjoner tilgjengeliggjort på DVD. Olaf Skogmo ønsket at rådet behandler et P3-program der et barn ble giftet bort til en geit. Eventuelt må en slik behandling forberedes til et senere møte.

30.03.06

Vetle Daler